

«SLOVENEK» velja
po pošti na vse strani Jugoslavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . K 240—
za pol leta 120—
za četri leta 90—
za en mesec 20—
Za inozemstvo celoletno K 420—

Sobotna izdaja:
za celo leto K 40—
za inozemstvo 55—

SLOVENEK

Inserati:
Enostopna pettirista (59 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
za enkrat po K 6—
poslana itd. po K 9—
Pri večjem naročilu popust.
Najmanjši oglaš 59/9 mm K 15,
Izbeja vsak dan izvzemši ponedeljka in dneva po prazniku ob 8. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici šte. 6/III. Rokopis se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Urečni telef. št. 50, uprava št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran. ljubljanske št. 650 za naročnik in št. 349 za oglaš, avstr. in češke 24.797, ogr. 26.511, bosn.-herc. 7563.

Pašičeva vlada v razsulu. Težka kriza v demokratskem in radikalnem klubu. — Protič grozi. — Kriza tudi v muslimanskem klubu.

Belgrad, 8. januarja. (Izvirno) Dasi se politično življenje v parlamentu še ni razvilo, ker se večina poslancev še ni vrnila v Belgrad, vendar je v notranje-političnem življenju nastala napetost, ki preti za najizrednejšimi izprehembami v političnem položaju. Boj za kulisami je dosegel vrhunec. Demokrati kakor tudi radikalci preživljajo težko krizo v svojih klubih, ki bi mogla takoj, ko se vrnejo vsi poslanci v Belgrad, povzročiti največja iznenadenja in popoln preobrat v našem političnem življenju. Ker so muslimani odklonili sodelovanje v vladi, je to zelo močno učinkovalo v demokratskem, kakor tudi radikalnem klubu. Posledica tega je, da so demokrati in radikalci nezadovoljni. V zvezi s tem so došle zopet do vpliva one struje v demokratskem in radikalnem klubu, ki so bile doslej pritajene. Stojan Protič je odkrito nastopil proti Pašičevi vladi ter je zapretel z izstopom iz radikalne stranke. Govori se, da bi za seboj potegnili tudi vse svoje pristaše iz radikalne stranke. To bi pomenjalo brezpogojen padeč vlade še pred sestankom konstituante, ker bi drugače morala vlada priti pred konstituante s ogromno manjšino. Izstop Stojana Protiča iz radikalne stranke se pričakuje vsak čas. Iz muslimanskih vrst se čuje, da je tudi v njihovem klubu došlo do krize ter da je ve-

čina muslimanske organizacije najenergičnejše odklonila vstop v Pašičevo vlado, medtem ko je bilo samo par poslancev za vstop v vlado. Kakor se govori, bo muslimanski klub pozval raditega dr. Hrasnico in dr. Karamehmegeviča, da naj odloži svoj mandat. Ker se tudi zemljoradniki, ki se še vedno pogajajo z Radičevo republikansko stranko, obnavljajo podpreti vlado, se zdi, da bo Pašičeva vlada prisiljena, da v kratkem demisionira.

Belgrad, 8. januarja. (Izvirno) Kakor se doznava iz demokratskih krogov, je bil minister za prosveto Svetozar Pribičević, ki se mudi v Zagrebu, kjer vodi pogajanja radi zasedbe mesta notranjega ministra in sestave hrvatske vlade, pozvan, da naj se takoj vrne v Belgrad. Notranji odnosi v demokratskem klubu so se zelo poostriili. Za jutri pričakujejo v Belgradu predsednika konstituante dr. Ribarja.

Belgrad, 8. januarja. (Izvirno) Še pred sestankom konstituante bo Nikola Pašić formalno poizkušal, izvesti pogajanja z drugimi strankami, ki še niso zastopane v vladi. Ta pogajanja se bodo bržkone razbila. Kaj bo potem vlada storila, še ni jasno in se ne ve, ali bo demisionirala ali otvorila seje konstituante.

naravno rodi odpor ter ubija naše moči in ravno to je eden glavnih vzrokov, zakaj je naša zunanja politika tako slaba.

Poleg tega presojamc svetovne dogodke naivno kakor otroci. V svetovni politiki in diplomatičnih intrigah nimamo nobene izkušnje. Tudi diplomatje bivše kraljevine Srbije je nimajo veliko, saj so male države, posebno še doli na Balkanu bile že pred vojsko le igračke v rokah velesil. Kljub temu smo silno domišljavi, se nočemo učiti od življenja ter rabiti zdravega razuma, »common sense« kot ga imenujejo Angleži. Zato ni čuda, da smo izza ustanovitve Jugoslavije šli od enega diplomatskega poraza do drugega. Danes imamo menda še vedno diplomatski spor z Nizozemsko, ki je naravnost škandalozen za naše razmere, in vendar se naša javnost še zmenine za take stvari. Kako vse drugače iščejo n. pr. Čehi stikov na vse strani. Naše zunanje ministrstvo je pa s svojimi metodami vsaj dozdaj vse le odbijalo.

Ena največjih napak našega zunanjega ministrstva je bila, da ni pravočasno diskontiralo glasovitega Wilsonovega programa. Predsednik Wilson je že ob kongresnih volitvah l. 1919 izgubil zaupanje ameriškega ljudstva in že takrat je bil njegov padeč gotov. Danes od znanih 14 točk nimamo ničesar kot — spomine, in to so žalostni spomini, saj je danes težko verjeti, da bi jih sam predsednik Wilson bil kedaj vzel dosti resno. Danes smo glede Amerike sploh v čudnem položaju. Ameriško ljudstvo, ki je kot tako brez dvoma šlo v boj z znanih 14 točk, se danes vidi kot bi bilo na strani Italijanov, ki so se ravno v tem oziru največ pregrešili, to pa zaradi tega, ker so Italijani v Ameriki iz taktičnih razlogov skoraj brez izjeme glasovali za Hardinga in republikansko stranko.

Tudi naša zastopstva v Ameriki se žalibog le malo brigajo za to, da bi dvigala ugled naše države. Namesto da bi postala narodna središča ter skrbela za zbliznanje slovenskih, hrvatskih in srbskih društev, se njihovo delovanje omejuje na formalitete in izdajanje potnih listov. Kdor pozna ameriške razmere, ve, kako vse drugače agilni so v tem oziru Italijani in kako izvrstno propagando so razvijali ne le med svojimi ljudmi, ampak tudi med angleško govorečimi Amerikanci. Naša zastopstva se pa celo za zborovanja naših domačinskih društev ne menijo, kot so mi težili zastopniki ene največjih slovenskih podpornih jednot. Ob takih razmerah ni čuda, da večina jugoslovanskega časopisja v Ameriki piše o naši državi zelo kritično — morda celo preveč kritično — in vse to ugledu naše države brez dvomno veliko škoduje. Naša država sicer vzdržuje neki dopisni urad v Washingtonu, a ta deluje tako izvrstno, da se ponavadi delajo iz njega norca skoro vsi slovensko-amerikanski listi. Edina propaganda, ki se med našimi izseljenci v Ameriki uspešno in nemoteno razširja, je republikanska, socialno-demokra-

tična in komunistična, a naša zastopstva vse to enostavno ignorirajo.

Vsakomur je znano, da naše diplomatsko in konzularno osonje nikakor ni prvovrstno — skoraj bi lahko trdili, da imamo med manjšimi evropskimi državami (skorekoč najslabšo diplomacijo — ter da se naraščaj za našo zunanjo službo ne rekrutira po usposobljenju in sorazmerno iz vseh delov države. Slovenski izseljenci v Ameriki pogrošajo slovenskih konzularnih uradnikov, in dočim so celo bivši avstro-ogrski konzulati od časa do časa dopisovali slovensko, danes naša zastopstva kvečjemu odgovarjajo hrvatski, v čemer naši izseljenci sredi praktičnega ameriškega sveta ne morejo videti izražena posebnega napredka, niti dejanske enakopravnosti vseh delov jugoslovenskega ljudstva.

Tudi se med našimi izseljenci v Ameriki zelo komentira dejstvo, da je naše zunanje ministrstvo takorekoč vse bivše avstro-ogrške konzularne uradnike jugoslovenskega pokolenja postavilo na cesto neglede na njihove zasluže za narodno stvar, dočim so n. pr. Čehi in Poljaki svoje rojake z veseljem prevzeli v službo svojih narodnih držav ter so jih celo postavili na odlična mesta. Lahko rečem, da je ravno ta stvar nemalo škodovala ugledu naše države med jugoslovanskimi izseljenci v Ameriki. Celo za takega navdušenega Slovenca kot je n. pr. dr. Gorčič ni bilo najti mesta ter se je isti moral zateči pod zaščito ameriškega državljanstva.

Važen vzrok, zakaj nam je inozemstvo večinamaj sovražno, je tudi ta, da velesile, ki so ustvarile sedanji svetovni red, sploh ne priznajo principa narodnostne osvoboditve ter vesled tega ne ljubijo narodnostnih držav. Ena kot druga stran — tu govorim o velesilah — je sicer med svetovno vojno izrabljala narodnostno načelo v svrhu razdora v nasprotnem taboru, a resno ni tega načela vzela nobena. Carska Rusija je zatirala Poljake ter je izdala slovanstvo, ko je podpisala londonsko pogodbo. O Italiji niti ne govorimo. Francozje seveda narodnostnega principa ne morejo priznati, sicer bi morali večino Alzacije in Lotaringije prepustiti Nemcem. Angleška pa da je podobno kot bivša Avstrija ne-angleškimi narodom v okrilju svojega imperija toliko svobode kolikor ji od časa do časa konvenira. V nekem svojem delu je predsednik Wilson označil kot eno glavnih načel anglosaške politike, da tisto, kar je prav, mora konvenirati. Pravilneje bi bil rekel, da je Angležem kot drugim izurjenim diplomatom samo tisto prav, kar se strinja z njihovimi lastnimi načrti in interesi. In ker se Angleži sami boje razpada svojega cesarstva, pač ne morejo odtritosrno pospeševati razvoja narodnostnih držav na evropskem kontinentu.

Obupavati nam seveda ni treba, saj je težko misliti, da bi sedanja razdelitev Evrope, v kolikor se je izvršila proti ljudski volji, mogla obstati dolgo časa. Potreba pa je, ako

Ivan Sovran. Nekaj o naši zunanji politiki.

Vaš pariški dopisnik je v »Slovenec« št. od dne 28. decembra dobro osvetlil vzroke, zakaj naša država v inozemstvu trpi na ugledu. Priznajmo odkrito, da smo Jugoslovani sicer dobri vojaki, a slabi diplomatje, in oboje velja brez razlike za vse tri dele jugoslovenskega ljudstva, za Srbe, Hrvate in Slovence. Kdor že našo domačo politiko motri iz gotove razdalje, sploh veliko takozvanih političnih osebnosti, ki so prišle na površje izza prevrata, ne more vzeti resno. Če se iz tujine povračaš na slovensko ozemlje, se boš v Trstu in po Krasu najprej čudil, da slišiš onodše vedno toliko domače govorce. Ko pa prideš v Ljubljano, dobiš napise sicer slovenske, notranji uradni jezik po večjih trgovinah je pa še vedno nemški in ljubljanska gospoda na ulici le še prerada čeblija v blaženi nemščini. Tudi se mi poroča od dobro informirane strani, da podružnice nemško-avstrijskih bank v takozvani »osvobojeni« Jugoslaviji prav izvrstno prosperirajo, čeprav imamo sedaj vendar že dovolj domačih bančnih zavodov. In

ravno faktorji, oziroma krogi, ki povzročajo in trpijo te razmere, veljajo v naši javnosti za najboljše opore jugoslovanske zavesti! Ali nas potem svet sploh more vzeti resno?

Le premnogi naših kričavih politikov se ne zavedajo, kako velikanske važnosti je takozvana notranja fronta. Ze stara izkušnja uči da brez urejenih domačih razmer, brez pametne in pomirljive domače politike ni mogoče dosegati uspehov v zunanjem svetu. Jugoslavija bo vobče taka kot jo bomo sami ustvarili. Če bo močna na znotraj, bo imponirala tudi na zunaj. Če bo pa naša javnost še naprej trpela korupciji, neznačajnosti, verižništvo in koritarstvo, bomo pa tudi mi šli po isti poti kot druge koruptne države pred nami, namreč v propad, in naši sovražniki bodo še naprej lahko trgali od nas kos za kosom naše zemlje. Gotovi krogi, ki se smatrajo za državotvorne, žalibog ignorirajo dejstvo, da se jugoslovenska ideologija še ni docela izkristalizirala ter da v praktičnem oziru še nismo zgradili podlage za resnično notranjo edinost, kot so ravno pokazale volitve v konstituanto. In namesto da bi poizkušali graditi to edinost potem postopnega razvoja in naravnega kristaliziranja okoli narodnih tradicij in pokrajinskih avtonomij, bočejo rešiti državo s prisilnim, nenaravnim centralizmom. Vse to pa

Mati pa ni mogla. Na petah je sedela pri klopi, glava ji je klonila globoko doli na prsi. Bila je tako trudna, trudna. Čutila je, da ji zastaja srce in neko nenavadno čustvo jo je spreletavalo.

»Čudno, da mi še ni počilo srce, ko sem že toliko prestala,« je dejala večkrat; tudi to pot ji je prišlo to na um. In zopet se je, kakor vselej ob takih prilikah, spomnila vsega svojega gorja.

Imela je še enega sina Jožka. Kako prsrčen fantek je bil in kako rada ga je imela. V šolo je začel hoditi in pridno se je učil. Koliko podobie je nanosil iz šole od gospoda in kako ga ji je enkrat pohvalil prifarni učitelj. Rekel je, da ga bo morala dati v mestne šole, da bo enkrat lahko še kaj velikega iz njega. Ze je sanjala, kako se bodo z zavidanjem ozirale nanjo vaške gospodinje, ko bo njen sin hodil v latinske šole, že je sanjala, kako bo njen sin pel novo mašo, ko je prišel tako nepričakovano oni usodepolni četrtrek. V domačo hišo so prinesli njenega — mrtvega otroka. Utopil je tam v Kokri, prevrnil se je črez pečine v valove, ko je nabiral zvončke, da jih ponese v šolo — — — Mirno je ležal na mrtvaškem odru, v rokah pa je držal krčevito šop lepih belih cvetic, kot bi se bal, da mu jih vzamejo. Tako so ga potegnili iz tolmuna tam doli pod Matijevo hišo in tako so ga položili na ožer. Ni ga bilo očesa, ki ga je videlo tako ležati in ki bi bilo ostalo suho. In kako je jokala ona, Da je niso tolažili do-

bri ljudje, bi bila zblaznela. Saj bi ne bilo nič čudnega. Pol ljubečega materinega srca in vse zlate upe, vse, ki jih je toliko stavila vanj, je pokopala z ljubljanim sinčkom, z najdražjim otrokom — — —

Vse ji je stopilo znova živo pred oči in znova je zatrpela isto neizmerno bolečino.

»Bog, zakaj si mi vse to dopustil? Marija Zalomna, ali sem zaslužila?« Pojemajoče je izgovarjala.

Hotela se je zravnati, pa se ni mogla. Moči so jo zapustile, čutila je, kako jo spreletava mrab in jo obenem prevzema čudna vročina.

Pa vseeno je poizkusila vstati.

»Lenka, pomagaj mi. Če ti nočeš, grem jaz ponj, po Janeza, saj vidiš, da ga bodo, al ne vidiš zdaj, zdaj, zdaj.«

Ni se mogla ganiti, govorila je tiho, kot sama s seboj. Vse ji je bitelo navzgor, v glavi se ji je vrtele, srce ji je zastajalo, pred oči je stopala tema.

Lenka ni slišala ničesar. Preveč je bila utrjena od dnevnega dela, izčrpana je bila od žalosti in joka, sredi molitve je zadremala.

Mati se je skušala dvigniti še enkrat, še je hotela poklicati Lenko. Pa tisti hip jo je v prsih strašno zabelelo. Ni imela moči, da bi vzdiknila. Samo šepetala je: »Meni je slabo — — o Janez, o Lenka, o Marija, o Bog — —«

Potem pa je počasi zdrknula pod klop. —

LISTEK.

Jože Jagodic:

Krvava zarja.

Črtica.
(Konec.)

Iz vaške gostilne se je razlegala vesela pesem, vmes se je slišal smeh in krohot. Vse je utihnilo, ko je Janez vstopil in spogledali so se pivci. Nerazumljivo se jim je zdelo, da je v nedeljski obleki.

»Kam pa kam, Janez, kaj greš morda že v Mežale na semenj. Pa bi bil vendar počakal do jutra« ga je nekdo poredno pozdravil tam iz kota.

Janez pa se ni zmenil ne za besede, ne za krohot, ki jim je sledil. Pomignil je krčmarici, naročil žganja in sedel v drugi kot izbe, kjer ni bilo pivcev.

V dušku je izpil, ko mu je prinesla. Ozrl se je še skrivaj izpod čela po omizju in ko ni videl nikogar od onih, ki jih je iskal, je položil denar na mizo in urno odšel.

»Te-te šment, kaj pa mu je danes?« se je oglasil zopet oni iz kota.

»Pusti ga pusti, živico pro-zetno,« se je ozval drugi. Vsi pa so se zasmekali.

»Hudiči!« je rekel Janez in stopil čez prag.

Zavil je črez polje na pot proti Holemo-

žam. Počasi je stopal, kakor bi prevdarjal, ali naj gre ali ne. Pa Janez se ni pomisljal več. Saj je bil prepričan, da mu ne izpodleti krvavo maščevanje. — — —

Tako smo pikaponkali Na Mojzesovi ohceli u Kani Galileji — —

in še so zateglo ponavljali pijanci:

pinkaponka, pinkaponk u Kani Galileji — —

Doma sta mati in Lenka začeli še enkrat z rožnim vencem. Težko sta molili, od časa do časa jima je zmanjkovalo glasu, Lenka je venomer ihtela.

»Lenka, pojdi za njim in ga spravi nazaj« je mati hipoma pretrgala molitev. Njena beseda je bila hripava.

»Saj nič ne pomaga« je rekla Lenka, »saj veste kakšen je, še ubil bi me.«

In obe sta se spomnili slovesa. V bolečini sta pozabili, da še nista dokončali molitve.

»O Bog, zakaj me tako tepeš? Kaj sem storila, da moram toliko trpeti? Ali že ni dovolj gorja?« Mati je hotela krčevito zavihleti sklenjeni koščeni roki in očitajoče pogledati kvišku. A zmanjkalo ji je moči.

»Mati moliva napreje se je spomnila Lenka in začela.

Matu pa ni mogla. Na petah je sedela pri klopi, glava ji je klonila globoko doli na prsi. Bila je tako trudna, trudna. Čutila je, da ji zastaja srce in neko nenavadno čustvo jo je spreletavalo.

»Čudno, da mi še ni počilo srce, ko sem že toliko prestala,« je dejala večkrat; tudi to pot ji je prišlo to na um. In zopet se je, kakor vselej ob takih prilikah, spomnila vsega svojega gorja.

Imela je še enega sina Jožka. Kako prsrčen fantek je bil in kako rada ga je imela. V šolo je začel hoditi in pridno se je učil. Koliko podobie je nanosil iz šole od gospoda in kako ga ji je enkrat pohvalil prifarni učitelj. Rekel je, da ga bo morala dati v mestne šole, da bo enkrat lahko še kaj velikega iz njega. Ze je sanjala, kako se bodo z zavidanjem ozirale nanjo vaške gospodinje, ko bo njen sin hodil v latinske šole, že je sanjala, kako bo njen sin pel novo mašo, ko je prišel tako nepričakovano oni usodepolni četrtrek. V domačo hišo so prinesli njenega — mrtvega otroka. Utopil je tam v Kokri, prevrnil se je črez pečine v valove, ko je nabiral zvončke, da jih ponese v šolo — — — Mirno je ležal na mrtvaškem odru, v rokah pa je držal krčevito šop lepih belih cvetic, kot bi se bal, da mu jih vzamejo. Tako so ga potegnili iz tolmuna tam doli pod Matijevo hišo in tako so ga položili na ožer. Ni ga bilo očesa, ki ga je videlo tako ležati in ki bi bilo ostalo suho. In kako je jokala ona, Da je niso tolažili do-

bri ljudje, bi bila zblaznela. Saj bi ne bilo nič čudnega. Pol ljubečega materinega srca in vse zlate upe, vse, ki jih je toliko stavila vanj, je pokopala z ljubljanim sinčkom, z najdražjim otrokom — — —

Vse ji je stopilo znova živo pred oči in znova je zatrpela isto neizmerno bolečino.

»Bog, zakaj si mi vse to dopustil? Marija Zalomna, ali sem zaslužila?« Pojemajoče je izgovarjala.

Hotela se je zravnati, pa se ni mogla. Moči so jo zapustile, čutila je, kako jo spreletava mrab in jo obenem prevzema čudna vročina.

Pa vseeno je poizkusila vstati.

»Lenka, pomagaj mi. Če ti nočeš, grem jaz ponj, po Janeza, saj vidiš, da ga bodo, al ne vidiš zdaj, zdaj, zdaj.«

Ni se mogla ganiti, govorila je tiho, kot sama s seboj. Vse ji je bitelo navzgor, v glavi se ji je vrtele, srce ji je zastajalo, pred oči je stopala tema.

Lenka ni slišala ničesar. Preveč je bila utrjena od dnevnega dela, izčrpana je bila od žalosti in joka, sredi molitve je zadremala.

Mati se je skušala dvigniti še enkrat, še je hotela poklicati Lenko. Pa tisti hip jo je v prsih strašno zabelelo. Ni imela moči, da bi vzdiknila. Samo šepetala je: »Meni je slabo — — o Janez, o Lenka, o Marija, o Bog — —«

Potem pa je počasi zdrknula pod klop. —

si hočemo izboljšati svoj položaj, da se zavedamo dejanskih razmer ter da znamo izprašati vesti sobi, svojim sovražnikom pa tudi svojim — prijateljem.

Velika izobraževalna naloga.

Poslanec dr. Hohnjec je imel na običnem zboru Slov. kršč. soc. zveze za Štajersko v Celju 6. jan. o naši veliki izobraževalni nalogi govor, iz katerega padamo te-le glavne misli:

Človeštvo še vedno trpi vsled posledic svetovne vojne. Vsaka vojna je razdejalica, njena naloga je pobijati, pokončevati, rušiti, razdirati. Takšne gigantske borbe še ni doživel svet — kakoršna je bila koncem l. 1918 končana svetovna vojna. Zato pa so tudi njeni naslednji tako ogromni in vseobsežni, da v tem oziru ne najdemo v zgodovini polnovredne primere. Razdejanje, razrušenje in puščevanje, ki sledi vsaki vojni, je kot posledica svetovne vojne v taki meri zadelo človeštvo, da bodo evropski narodi le samo z največjim naporom in dolgoletnim vztrajnim delom popravili ono opustošenje, ki je po vojni ostala ne samo na gospodarskem, marveč tudi na umskem in moralnem polju. Zato dandanašnji šrom sveta doni ter se razlega klic: **Reparations! Obnova! Popravila!**

Pri umski in npravni obnovi, ki je še veliko važnejša, kakor gospodarska, sodelovati je naloga naše Slovenske kršč. soc. zveze in v njej včlanjenih društev. Duša našega naroda leži pred nami kakor njiva, zanemarjena in opustošena od vojne. Primeroma majhen del te njive je dobro obdelan, skrbno zoran in zasejan ter tako sposoben, da rodi dober sad. Večji del pa je kakor pustoba, kjer raste plevel, osat in bodičevje. Torej obnova zemlje — duševno in moralno prenovljenje!

Sredstvo za to je zapisano v sv. pismu: **»Resnica vas bo osvobodila.«** Krščanska resnica vas bo osvobodila laži, zmote in zablode. Zato pa mora biti glavna naloga onega modernega stremljenja po obnovi, ki ga opažamo povsod, da pri posameznikih obnovi in utrdi krščanska načela, katera so vsled vojne trpela obilno škodo, ter v njih krepko zasidra posameznike, narod in človeško družbo. To misel so pred letom — začetkom leta 1920 — lepo povdarili Lloyd George in ostali ministrski predsedniki angleškega kraljestva v poslanici angleškemu državljanom, kjer med drugim naglašajo: **»Vojno izkustvo in vsi poizkusi, da se obnovi življenje v času mira, so jasno dokazali, da ne vzgoja, ne znanost, ne diplomacija niso mogli stvariti temelja, na katerega bi se postavilo vse življenje... Jasno je, da tudi Zveza narodov ne bo imela uspeha, ako ne bo vse narode brez izjeme vodila dobra volja. Ta dobra volja pa nujno temelji na duhovnih razlogih: na veri v Boga, ki ga vsi priznamo za Očeta. Priznamo li to resnico in božjo previdnost nad vsem, kar se dogaja na svetu, edino tedaj bomo našli temelj, na katerem bi se zgradil red in sklad med ljudmi. Toda te vere ne more vsiliti nobena vlada. Ta vera mora biti notranji plod pristaranja vseh ljudi in v vseh zemljah. Mi na očigled teh vprašanj bodočnosti svečano izjavljamo, da je najčvrstejši temelj svetovnega miru, v priznanju teh tradicionalnih resnic. Evo, to je razlog, zakaj smo hoteli naglasiti ljudem dobre volje v vseh zemljah našega carstva, da se nujno morajo ponovno izprašati o odgovornosti, katero bodo tudi oni prevzeli na sebe, ko se bo delalo za obnovo izobraženega sveta.«**

Je torej velika in neodklonljiva naloga vseh, ki so dobre volje, obnova ljudi s krščansko izobrazbo. Obno-

Pod streho je močno zaropotalo, veter je zaloputnil vrata. Lenka je planila pokonci.

Ni videla blede svoje matere, ker obilila jo je neznanska groza. Se je slišala prav razločno, kako je na koncu vrta v hruški zapela sova enkrat in potem še enkrat in kako je nekaj potrkalo na okno. Potem pa je zdvijala v kamro, skočila kar v zgornji obleki v svojo posteljo in se zarila pod odejo. Obilile so jo potne srage.

Lučka pred Smarno podobo pa je vzpiapolala še enkrat in ugasnila —

Drugo jutro je bil v Domžalah semenj. Zgodaj so vstajali gospodarji, da bi prišli z dnem tja, ker kupčuje je na semenjih le dopolne kaj.

Ze v zgodnjih jutranjih urah se je raznesla po vasi vest, da so zaklali v Hotemožah tamošnji fantje Kocinovega Janeza. V Jurčkovi gostilni so se bili stepli, podlegel je Janez, eden izmed fantov mu je zasalil v treh veliki krušni nož. Se toliko, da se je mogel spovedati, potem pa je izdihnil.

In ko je zjutraj gori nad Krvavcem zasijala krvava zarja, so pri Kocinovi pokladali na mrtvaški oder mrtvega sina poleg mrtve matere — — —

viti moramo pred vsem mladino.

Mladina je kakor cvet, ki raste v travi. Trava se vije in zapleta okoli njega in preko njega ter ga hoče popolnoma zasenčiti in zadušiti. Cvet se bori, da dobi kaj soka iz zemlje za svojo hrano, bori se pa tudi, da pride iz sence na sonce. Mladina teži kakor cvet k solncu, trava — drugi ljudje pa ga zasenčujejo. Koliko mladinskih lepih cvetov je košateča se trava naed vojno in po vojni popolnoma zasenčila, da ne morejo več na sonce krščanske resnice! Koliko jih je strupena trava zadušila, da ne morejo in ne marajo živeti čednosti in poštenosti, olki in napredku, marveč kakor onemogli ležijo na tleh, uboge žrtve neolike, surovosti, ošabnosti in razuzdanosti. Zato pa je glavna naloga naše izobraževalne organizacije: mladino voditi k solncu, k svetlemu, ogrevalnemu solncu krščanske omike, reševati in varovati jo, da je ne zasenči in zaduši laž in zmota, hujskanje in zapeljevanje, ki jo obdaja od vseh strani. Temu visokemu cilju služi naš dični Orel, služijo v okvirju naših bralnih in izobraževalnih društev bla g o n o s n e mladeniške in dekliške zveze. Kjer se ni teh organizacij, se morajo ustvariti, in sicer povsod, v vsaki župniji! Kjer so, skrbimo za to, da bodo te organizacije živele in krepko delovale. Čim manj mladinskih cvetov bo zamorila strupena trava laži, zmote in zablode, tem bolj je za naš narod. Prijatelji naroda in mladine — vsi na delo, na smoteno in vztrajno delo!

Imajoč pred očmi visoki cilj splošne obnove človeške družbe in vseh njenih slojev, ne smemo svojega izobraževalnega dela omejiti ne po osebah, ki jih naj izobrazimo, ne po tvarini, v kateri jih izobrazujemo. V enostranosti bi zašel, kdor bi svojo izobraževalno skrb posvečeval le samo mladini ali samo starejšim ljudem, samo moškemu ali samo ženskemu spolu, samo s knaet. slojem ali samo delavcem. Vse imejmo pred očmi in skušajmo jim podati vse, kar moremo. Religiozna izobrazba je prva, pa ne sme ostati osamljena; pridružiti se ji mora tudi svetna izobrazba: strokovna, gospodarska, politična in splošna.

Slovenski pregovor pravi, da je neumnost najdražja reč na svetu. Ta prislovica je sicer trivialna, pa resnična, in smelo bi dostavil, da je neumnost tudi najnevarnejša reč na svetu. Zgodovina in izkustvo učita, da je nepodučenost in neizobrazbenost najbolj sprejemljiva za prazne obljube, za zapeljevanje, hujskanje in prevratne nakane. Poglejmo si Rusijo! — Kako je bilo mogoče, da je nad to državo in njenim dobrim ljudstvom zavladal boljsevizem, rušilec vsake kulture in izobrazbe? Kako je mogoče, da se Rusija ne more iznebiti tega groznega jarma ter se dvigniti iz strašnega brezdnja? Velik, da, največji del krivde nosi neizobrazbenost široke mase ljudstva. Še l. 1910 so ruski časniki objavili statistiko, katera spričuje, da je v evropski Rusiji brez Poljske in Finske — v Aziji je še slabše — znalo brati in pisati samo 23 odstotkov prebivalstva. In ta neizobrazbenost ljudska masa je drvila za raj obetajočimi boljseviškimi preroki z značilnim krikom: »Dolaj gramotnyj! Dol pismeni!

Če pa ne maramo iti v Rusijo po dokaze, marveč rajše ostanemo doma, je samo treba, da se ozremo na izid volitev v ustavotvorno skupščino naše države. Rezultat jasno kaže, da je nepodučenost ljudstva, ki je posledica med in po vojni zaustavljenega izobraževalnega dela, združena z zanemarjenjem vzgoje mladencev, ustvarila med našim narodom zemljo, ki je v sebi sprejela seme laži in klevete hujskanja, zapeljevanja in prevratnega stremljenja.

Edino sredstvo za obnovo tuji v tem oziru je izobrazba. Komur je do tega, da krščanska načela pridejo do večje veljave v javnosti ter da prenovijo, ozdravimo in utrdijo socialni red, ki že tudi v zapadni Evropi poka na vseh koncih, se ne sme odtegniti ljudsko-izobraževalnemu delu. To delo je eminentno socialno delo. Izobraževanje bo ljudske sloje preverilo, da zdravilo zoper veliko socialno bolezen sedanjega človeštva ni v revoluciji, ki naj razbije in poruši ves družabni red, marveč je v socialni preosnovi sedanjega družabnega in gospodarskega reda, v socialnih reformah, ki so potrebne in ki se bodo morale izvesti na temelju načel, ki so skladna s temeljnimi krščanskimi principi.

Končno je treba spomeniti še narodno-obrambno stran izobraževalnega dela. Slovenci smo se ponašali z velikim zakladom ljudske izobrazbe, ki nas je obranila pred navalom raznorodjočega germanizma in italijanizma. Po vojni je naš mali narod kot uboga žrtev brezvestne mednarodne diplomatske kupčije izgubil na tisoče svojih rojakov, katere je moral pustiti pod oblastjo nemškega in italijanskega naroda. Tem svojim bednim rojakom, nekdanjim sodrugom v izobraževalni organizaciji, pošljemo danes z glavnega zborovanja naše izobraževalne organizacije svoj pozdrav z bodril-

nim opominom: Ne obupajte! V slovenski krščanski izobrazbi je odrešenje in ohranjenje tudi za Vas!

Rudarski štrajk končan.

Trbovlje, 8. januarja. Na današnjih pogajanjih je bil med trboveljsko družbo in rudarji dosežen sporazum. Rudarji dobe hrano po istih cenah kot oni v Velenju, na plačo pa 25 odstotkov povišanja. Delo prične v polnem obsegu v ponedeljek 10. januarja.

ANEKSIJA ZADRA.

LDU Zader, 8. januarja. (ZNU) Dne 5. t. m. je bila tukaj svečano proglašena aneksijska mesta po Italiji. Mesto je bilo okrašeno z zastavami. V stolnici se je pel »Te deum«. Svečanost je potekla mirno, dasi so se bali nedovolj od dobrovoljcev, ki so se vrnil iz Jaskina. V ječi so pridržali te one dobrovoljce, ki so skušali pobuniti moštvo vojne ladje »Marsalac«.

VPRASANJE POLJEDELSKIH DELAVCEV.

LDU Bern, 8. jan. (ŠBA) Zvezni svet je predlagal mednarodnemu delovnemu uradu v Ženevi, naj se vprašanje poljedelskih delavcev odstavi z dnevnega reda mednarodne generalne konference, ki je sklicana na spomlad v Ženevo.

VRHOVNI SVET.

LDU London, 8. jan. (DunkU) Po vseh Reuterjevem urada bosta Anglijo zastopala v vrhovnem svetu, ki se bo sestal v kratkem v Parizu, Lloyd George in lord Curzon. Vrhovni svet se bo ob tej priliki bavil s položajem, ki je nastal, ker Nemčija še ni izvedla mirovnihih določb glede razoroženja narodne brambe.

BRUSELJSKA KONFERENCA.

LDU London, 8. jan. (Reuter.) Bruseljska konferenca se bo dogovorno sestala še 15. januarja.

ANGLESKE LOKOMOTIVE ZA RUSIJO.

LDU London, 8. jan. (Brezžično.) — Krasin je svoje potovanje v Moskvo odgodil, da sklne v angleško tvrdo pogodbo za nabavo lokomotiv. Naročilo obsega znesek 5 milijonov funtov šterlingov.

GIBANJE TURŠKIH NACIONALISTOV.

LDU London, 8. jan. (Brezžično.) — Kemalisti nameravajo z onimi četami, ki so jih umaknili z armenske fronte, znova napasti Smirno. Grška je vpoklicala pod orožje letnika 1920 in 1921.

GOSPODARSKA OBNOVA EVROPE.

LDU London, 8. jan. (Brezžično.) Sir Robert Herne, predsednik trgovskega urada, je izjavil v nekem razgovoru: Vzpostavitev trgovine z Rusijo in udeležba Amerike pri vzpostavitvi evropskih držav, ki so med vojno trpele, sta najvažnejša pogoja za okrevanje svetovnega gospodarstva. Do saniranja svetovnih razmer bi privedel angleški predlog, da Amerika Angliji odpusti njene dolgeve, dočim bi Anglija svojim dolžnikom storila isto.

UKRAJINCI PROTI BOLJSEVIKOM.

LDU Dunaj, 8. jan. (DunkU) Ukrajinski tiskovni urad javlja iz Lvova: Vojno stanje med ukrajinskim ljudstvom in sovjetskimi četami v Ukrajini se razširja. Ko je bila uničena 41. sovjetska divizija, so se uporniki polastili ozemlja južno od Odese in Nikolajeva ter prodirajo proti Odesi. Zasedli so Jelizavetgrad in korakajo sedaj proti Kijevu.

PORAZ BOLJSEVIKOV V RUSIJI.

LDU Dunaj 8. jan. (DunkU) Ukrajinski tiskovni urad javlja, da so po poročilu petrograjske »Pravde« komunisti pri vlitvah v nadzorovalne svete tovarne in industrijskih poganizacij popolnoma pogoreli, ne le v Petrogradu samem, temveč tudi zunaj.

KOMUNISTIČNO GIBANJE V FRANCIJI.

LDU Pariz, 8. jan. (Havas.) »Confédération générale du travail« je povodom razkola v socialistični stranki izdala francoskemu delavstvu proglas, v katerem izjavlja: Komunistična frakcija je s tem, da je sprejela moskovske pogoje, pokazala, da namerava razširiti svoje razdiralno delo na strokovno internacionalo, ki obsega 27 milijonov delavcev. Splošna delavska zveza odklanja odgovornost za ta razkol na one, ki so sprejeli moskovske pogoje.

UBOJI NA IRSKEM.

LDU London, 8. jan. (Reuter.) Po uradnih izkazih je bilo v letu 1920 na Irskem 192 policistov in 54 vojakov ubitih, 263 policistov in 122 vojakov pa ranjenih.

LDU Dublin, 8. jan. (Reuter.) V kraju Camboughu, okraj Armagh, so bili policisti napadeni iz zasede, pri čemer so bili trije ranjeni. Kraj Cambough je zaredilo vojaštvo. V vseh onih irskih okrajih, kjer so se izvršili napadi na poštne kurirje, se je ukinila redna poštna služba.

Politične novice.

— Dr. M. Vesnić se vrne v Pariz? »Journal des débats« od 4. januarja poroča: Gospod Vesnić, prejšnji srbski poslanik v Parizu, bo tekom januarja zopet prevzel to mesto, kl je momentano izpraznjeno.

— Po odstopu dr. Krstlja iz dalmatinske pokrajinske vlade je bil izročen profesorju dr. Lozovini regentov dekret o imenovanju za poverjenika prosvete.

— Decentralizacija Francije. Nov zakonski načrt o administrativni razdelitvi Francije predvideva za vsako upravno področje posebno financeljno administracijo, ki jo bo izvrševal okrožni zbor, pod vodstvom okrožnega prefekta. Njemu bodo podrejeni tudi prefekti departementov. Ta reforma se bo izpeljala radi tega, da se zmanjša število upravnih okrožij ter da več moči lokalni inicijativi. Zakonski načrt, ki se predloži parlamentu, ne odreja števila področij, ker bo izšel »dredbi o državni administraciji. 20 do 25 večjih mest, ki so odrejena za glavna mesta francoskih področij, bodo dala imena tem novim administrativnim jedinicom. — K tej vesti pripominjamo: »Francoska, ki ima 40 milijonov prebivalcev, je torej uvidela, da centralna uprava ne more obvladati vseh poslov tako, kot bi jih bilo treba. Skoraj po 100 letih Francoska vidi, da centralizem ne more izdržati vseh navalov, ki jih prinaša življenje s seboj in ona se je odločila, da se vsakih 2 milijona prebivalcev upravlja posebej celo v finančnih vprašanjih. To dela francoska vlada. Samo popolnoma »sposobna« vlada SHS misli, da ne sme dati svobode razmaha posameznim in da mora razparcelirati ono, kar je za življenje sposobno že samo po sebi. Na te nove naredbe v Franciji bomo obračali posebno pozornost.«

— Rumunija in Banat. V rumunskem parlamentu je bila vložena interpelacija glede banaškega vprašanja. V živahni debati, ki se je radi tega razvila, so napadali jako ostro Take Jonescu, ker je privolil, da se »rumunski« Banat priključi Jugoslaviji. Večina poslancev je zahtevala, da se ta interpelacija proglasi za nujno.

— Boljševiška šola. Sovjetska vlada je otvorila v Petrogradu šolo za komunistično propagando in inozemstvu. Šola je razdeljena na razne sekcije: angleško, francosko, italijansko itd. Namen te šole je, da vzgoji agitatorje, ki naj propovedujejo komunizem po vseh državah. Za generalnega inspektorja je bil na predlog Čičerina postavljen kapetan Sadul, ki so ga francoske oblasti obsodile na smrt.

Dnevne novice.

— P. n. naročniki, ki pošiljajo naročnino po nakaznicah ali po položnicah, naj izvolijo vpoštevati, da take pošiljatve sedaj češče rabijo po celi teden, predno pridejo do naše uprave. Tako je prišla danes 8. januarja nam v roke nakaznica, ki je bila v Horjulu oddana dne 1. januarja in je dospela na glavno pošto ljubljansko 5. januarja.

— Poduradništvo Trboveljske premogokopne družbe je z vlogo z dne 29. septembra 1920 prosilo upravni svet trboveljske premogokopne družbe, da zviša draginjske doklade za 100 odstotkov. Na to vlogo upravni svet trboveljske premogokopne družbe ni odgovoril. Ko je stopilo delavstvo v stavko, je poduradništvo ponovno stavilo svoje zahteve in trboveljska premogokopna družba se je pri pogajanju z poduradništvom izjavila, da ugodi poduradništvu z 30 odstotnim poviškom na vse prejemke. Poduradništvo se je z ozirom na nevarnost, da se jame za dalje časa uničijo, če tudi oni stopijo v stavko, uklonilo stli in sprejelo na zborovanju dne 29. decembra 1920 naslednjo resolucijo: Poduradništvo, zbrano na sestanku dne 29. dec. 1920, sprejme 30 odstotno povišanje vseh dohodkov vsled pritiska razmer in le kot žrtve nasproti javnosti, ker noče riskirati jam, kar bi bilo v škodo vsej javnosti in gospodarskemu razvoju države, toda s pridržkom, da se v slučaju, da se delavstvu njih povišek za nazaj, isto prizna tudi poduradništvu. — Poduradništvo upa, da bo v bodoče vlada in javnost stala na strani poduradništva, ne pa na strani tujega kapitala, da izvojuje poduradništvo tudi nadalje zahtevano 20 odstotno povišanje ter da doseže vse ugodnosti, ki se bodo dovolile delavstvu z ozirom na cene življenjskih potrebščin, v sled česar naj se pritegne zastopstvo Društva za sebnega uradništva pod vodstvom predsednika Osrednjega odbora DZU Franc Oreha z delegati krajevnih rudarskih skupin k delavskim pogajanjem. Družba pa vsled povišanja dajatev poduradništvu pod nobenim pogojem ne sme zvišati cen premogu. — Trbovlje, dne 29. decembra 1920.

— Zmešnjava v denarnem prometu. Z ozirom na tozadevno notico v 295. številki »Slovenca« od 28. dec. 1920, pojasnjuje poštno ravateljsvo sledeče: »Podrejeni poštni uradi imajo z preveč zvišanim denarnim prometom že mnogo dela, katero je zlasti v tem otežkočeno, da so v prometu poleg dinarsko-kronskih novčanic še 1-, 2- in 10-kronski avstro-ogrski bankovci, ki so povečini že tako zamazani in raztrgani, da se ne more dognati s sigurnostjo njihove pristnosti. Narodna ban-

ka, kateri odvajajo poštni uradi potom poštne blaginje v Ljubljani svoj odvečni denar, zavrača vse sumljive, raztrgane ali pretrgane bankovce. Takisto odbije Narodna banka najmanj 2 K odškodnine, kakor hitro manjka kak kosček bankovca. Ker ne more poštna uprava odpraviti različnih nedostatkov in krožečem denarju in ker je njena dolžnost, štiti podrejeno uslužbenstvo, si ni moglo ravnateljstvo drugače pomagati, nego da je izdalo tozadevno odredbo in svojem Službenem listu uradom vednost in ravnanje. Spore med občinstvom in poštnimi uradi bo gotovo povzročila tudi notica, ki je izšla v eni zadnjih številčk Vašega cenjenega lista, da morajo sprejemati vsi zasebniki in vse državne blaginje avstro-ogrski kovani železni drobci po 20 v. kot zakonito plačilno sredstvo. Kr. ministrstvo za pošto in brzojav je z razpisom št. 123 in z naredbo od 23. septembra 1920, št. 31.820, odredilo, da v smislu rešenja finančnega ministrstva od 13. aprila 1920, št. 12.944 (Službene Novine od 21. aprila) državne blaginje ne smejo sprejemati železnega avstr.-ogrškega drobca po 20 v., ker ni izenačen v vrednosti s praskimi. Splah je pa za vse spremembe omiljenja ali pooprstitve denarnih predpisov merodajna samo finančna in ne poštna uprava.

— Ilustriran list »Plamen«. Prva številka izide sredi januarja. Prinesla bo poleg mnogih ilustracij več pripovednih spisov in drugih občeenimivih člankov. Prva številka se na željo vpošlje tudi na vpogled. Naročnina četrtletno 36 kron.

— Elizabetna konferenca pri sv. Petru ima redno sejo v ponedeljek, dne 10. januarja 1921 ob 4. uri popoldne.

— Z lovišč pri Cerknici. Lovca Ladislav Premrov in lovski čuvaj France Sežan iz Martinjaka sta nekega večera čakala divjačino pod kozolcem pri Cerknici. Kmalu za pravima lovcema sta pa prišla z lovskih puškama obožena Matija M... in Jožef T..., ki sta tudi čakala divjačino. Ker je tam lastnik lova litijski zdravnik g. Ivan Premrov, je Sežan vzel Matiji in Jožefu puško. Oba sta pa zdaj še osumljena, da sta ustrelila zajca.

— Žena okradla moža. Pred nekaj dnevi je bil ukraden novosadskemu bančnemu ravnatelju Aleksandru Pajerju pri nekem trgovskem opravilu ček za 500.000 kron. Ček je predložila v izplačilo pri budimpeštanski komercialni banki v črno oblečena žena ter je banka tudi vsoto izplačala. Policija je žensko izsledila ter se je izkazalo, da je ločena soproga bančnega ravnatelja Pajerja. Izplačana vsota je bila nato polnoštevilno povrnjena ter je bančni ravnatelj umaknil kazensko ovadbo.

— Odvajanje: Profesor Gerhardt v Berlinu, predstojnik vseučilišne klinike za otrostanje boleznih, potrjuje, da se »Franz-Josef« grenčica uporablja vedno z zanesljivim in zadostnim uspehom.

Ljubljanske novice.

Ij Umrla je včeraj gospa Marija Toman, soproga kamnoseškega mojstra. Pogreb bo v ponedeljek popoldne ob 2. uri. N. v m. p.!

Ij Seja krajevnega odbora SLS na šolski okraj se vrši v ponedeljek dne 10. t. m. ob 8. uri zvečer v Jugoslov. tiskarni. Prosimo, da se seje točno in zanesljivo udeležijo vsi odborniki.

Ij Iz gledališke pisarne. Radi gostovanja »Umetniškega gledališča« ostane 11., 12. in 13. januarja dramsko gledališče zaprto. Predstava »Smrti ples« (II. del) za red C se vsled tega preloži na petek, dne 14. jan.

Ij Šentpetersko prosvetno društvo priredi v ponedeljek, dne 10. januarja ob pol 8. uri zvečer velezanimivo predavanje. Vstop prost.

Ij V Rokodelskem domu bo v ponedeljek, 10. t. m. predaval dr. Kodre o nekaterih važnih deločbah obrtnega reda. Vabimo vse člane naših organizacij, ki se zanimajo za obrtna vprašanja.

Ij Katoliško mladeniško društvo ima danes ob 6. uri zvečer v Rokodelskem domu sestanek z zelo važnim dnevnim redom. Vabimo vse člane, da se sestanka zanesljivo udeležijo. — Predsednik.

Ij Javno predavanje S. K. S. Z. se vrši prihodnji tork ob pol 8. uri zvečer v ljudskem domu. Predava prof. dr. V. Šarabon. Vstop vsakomur prost.

Ij Gospodarsko in izobraževalno društvo za Trnovo-Krakov priredi v četrtek ob 7. uri zvečer v trnovskem župnišču javno predavanje. Vstop prost.

Ij Predavanje o profesorju E. Denisu. Na čast spomina pokojnega profesorja E. Denisa priredi konzulat češkoslovaške republike v Ljubljani dne 10. januarja točno ob 20. uri v dvoranah univerze, deželni dvorec v I. nadstropju, slavnostno predavanje o življenju in delovanju tega velikega prijatelja Slovanov, katero bo imel v slovenskem jeziku gospod dr. Ivan Lah. Konzulatu češkoslovaške republike v Ljubljani čast je vljudno vabiti vse prijatelje slovske vzajemnosti k predavanju. Vstop prost.

Ij Česká obec v Ljubljani žada večkeré své členstvo, jakož i všechny Čechoslavy.

v Ljubljani sídlící, aby v počtu so nejhojnějším dostavili se k přednášce, již konsulát Československé republiky v Ljubljani požádá k uctění památky po zesnulém profesoru E. Denisovi dne 10. ledna 1921 ve dvoraně university, deželni dvorec I. poschodí, přesně o 20 hodině. Přednáší slovisky pan Dr. Ivan Lah. Vstup volný.

Ij Prememba na deželnem sodišču v Ljubljani. Sodnik dr. Adolf Hudnik je premeščen v Ptuj; preiskovalni sodniki so zdaj: VIII. oddelek okr. sodnik Ant. Avsec, IX. oddelek sodnik dr. Jakob Hodžar in XI. oddelek sodnik dr. Pretnar.

Ij Mestni kruh se bo prodajal v mestnih prodajalnah še do nedelje 9. t. m. Od ponedeljka 10. t. m. dalje preneha mestna pekarna s svojim obratom popolnoma.

Ij Tudi tujci, ki prenočujejo v pivni sobi, se morajo prijaviti policiji! Lastnika neke gostilne v Ljubljani je naznanila policija sodišču, ker lastnik ni vpisal, oziroma pri policiji zglasil 12 izseljencev iz ogulinske okolice, ki so prenočevali v pivnici, potujoč skozi Ljubljano v Ameriko.

Ij Zglaševanje in odglaševanje strank. Ker niso zglasile, oziroma odglasile pri njih stanujočih strank, je policija več oseb naznanila sodišču.

Najnoveljša poročila.

RAZDOR V DEMOKRATSKI IN RADIKALNI STRANKI.

Zagreb, 8. jan. (Izv.) Minister Svetozar Pribičević je došel v Zagreb, da se dogovor s svojim strankarskimi pristaši o nadaljnjem postopanju v demokratski stranki, predvsem v njenem parlamentarnem klubu, v katerem je došlo do izredno napetih razmer. Pribičević se je v sporu, ki je nastal med delom srbskih samostalcev, ki jim načeljujeta Milorad Drašković in Ljuba Davidović, z velikim delom demokratskega kluba, ki ga vodita dr. Veljković in dr. Čubrović, postavil na opozicionalno stališče prvih proti radikalcem. Ta razkol v demokratskem klubu se je pojavil že takrat, ko je šlo za prepustitev ministrstva za agrarno reformo radikalcem. Že tedaj se je videlo, da je ta levica imela večino v demokratskem klubu, ter je vodstvo ostalo v neznatni manjšini. Samo bojazni pred neznatnimi izgledi za demokratsko stranko se je zahvaliti, da se je trenutno razkol v demokratski stranki prikriji, toda medtem ni več ostalo pri tem. Po zadnji seji konstituante se je pojavila v radikalnem klubu analogna struja, ki je nezadovoljna z demokrati in ki jo vodi Stojan Protić. Ako pride istotako do razkola v radikalnem klubu, je zelo verjetno, da je padec Pašičeve vlade gotova stvar. Struja med demokrati, ki se bori proti sedanjemu vodstvu kluba, se približuje republikancem, tako da bi del radikalcem in del demokratov, ki so za sporazum teh dveh skupin ter za centralizem, ostala v neznatni manjšini, vsled česar bi jima bil onemogočen nadaljnji obstanek na vrhuncu. Vsekakor bo razvoj dogodkov važnega pomena za nadaljnjo našo notranjo politiko.

ZBOROVANJE RADIČEVCEV.

Zagreb, 8. jan. (Izv.) Danes se je tukaj vršilo posvetovanje zastopnikov Radičeve republikanske stranke, ki je imelo odločiti o nadaljnjem postopanju stranke z ozirom na njen vstop v konstituanto. Na posvetovanje so tudi došli bivši zunanji minister dr. Trumbić, zastopnika hrvatske težačke stranke v Bosni profesor Janković in seljak Matoš Špijonjak ter zastopniki muslimanskega kluba. Na posvetovanje došli dr. Trumbić je imel enourni ekspozice o političnem položaju ter je zastopal stališče, naj stranka brezpogojno gre v konstituanto ter prične v parlamentu z aktivnim delom. Iz govora dr. Trumbića se je dalo posneti, da bi se po njegovem načrtu imele zblížiti vse agrarne stranke v Jugoslaviji tako, da bi tvorile močno parlamentarno skupino, s katero bi se poizkušal razčistiti politični položaj in pomagati do konsolidacije države. Po dr. Trumbićevem govoru je došlo do nekega incidenta, radi česar je dr. Trumbić zapustil posvetovanje, ki se je potem nadaljevalo. Končno se je sklenilo, da Radičeva republikanska stranka še nadalje počaka z odločitvijo glede vstopa v konstituanto, dokler se sedanjí politični položaj ne razbistri. Da se Radičeva stranka ni odločila za vstop v konstituanto, je mnogo krivo tudi to, da so zastopniki težačke stranke iz Bosne zastopali stališče, da se ne gre v Belgrad.

PROTIĆ IZSTOPI IZ RADIKALNE STRANKE

Belgrad, 8. januarja. (Izvirno) V tukajšnjih političnih krogih se govori, da je izstop Stojana Protića iz radikalnega kluba vprašanje kratkega časa, ako se njegov izstop medtem še ni izvršil. V zvezi s tem se pričakuje velike izpremembe v političnem položaju.

PROTIĆ IN MUSLIMANI.

LDU Zagreb, 8. januarja. (ZNU) »Narodno Djelo« poroča iz Belgrada z ozirom na držanje muslimanov v konstituanti, da bo

do vstopili muslimani v vlado samo pod pogojem, ako se bo delalo na podlagi Protićeve izjave in ako se bo nadaljevala Protićeva politika, ker je same tako zagotovljeno, da vlada ne bo šla po krivih poti. Edini srbski državnik, ki je razumel potrebe muslimanov, je bil Protić in vsi muslimani so mu dolžni priznanje in zahvalo. Ako bi muslimani vstopili v vlado, bi zahtevali dve ali tri ministrske listnice.

ZEMLJORADNIKI ZA SKUPEN NASTOP Z RADIČEVCI.

Belgrad, 8. januarja. (Izvirno) Doznava se, da vodi zemljoradniška stranka z Radičevo republikansko stranko pogajanja glede eventuelne parlamentarne kooperacije v konstituanti.

PRIBIČEVIĆ SESTAVLJA HRVATSKO VLADO.

Zagreb, 8. jan. (Izv.) Svetozar Pribičević je povodom svojega bivanja v Zagrebu vodil tudi pogajanja radi sestave hrvatske vlade. Po kombinacijah, ki so se pojavile, bi imel postati hrvatski ban dr. Tomljenović ali pa dr. Lukinić.

KOMUNISTI IN ZASEBNI NASTAVLJENCI.

Zagreb, 8. jan. (Izv.) Komunistični elementi se hoteli tudi zvezo zasebnih nastavljenecv izrabiti za svoje politične namene. Vsled tega je došlo tako daleč, da je bilo tudi delovanje zveze zasebnih nameštencev prepovedano na podlagi zadnje ministrske naredbe. Radi tega je v zvezi nastala opozicija proti sedanjemu komunističnemu vodstvu, ki je sedaj odstopilo ter je bil tudi vodja komunistov predsednik Živko Cvijić odstranjen.

Katoliški vestnik.

c Jezuitska kapela. V nedeljo, dne 9. jan. popoldne ob 5. uri propoved in litanije Imena Jezusovega. Predmet propovedi: Izgovori, ki ne veljajo pred Bogom.

Razne prireditve in objave.

Sportni ples, ki se vrši danes ob 20. uri v vseh prostorih Narodnega doma, je prva sportna zabava v velikem obsegu; prireditev ima namen popularizirati sport in je dostopna vsakomur, kakor je sport dostopen vsakomur. V Sokolovi dvorani bo kabaret: ruski plesi, sportne karikature, komični nastopi, ekscentrični plesalec Joe Harrison, pogovori pod lipo itd. Mala dvorana bo prirejena v japonsko čajarno. Velika dvorana bo samo za ples, v stranskih prostorih bodo pripravljeni paviljoni. Na sporedu nadalje srečolov in pašaljiva pošta. — Vstopnina za osebo K 30—, Obleka promenadna ali sportna. (K)

Glasbena Matica priredi 24. januarja 1921 v »Unionu« koncert. Na sporedu so najnoveljši proizvodi naših domačih glasbenih tvorcev. Zastopani so: Adamič, Juvanec, Lajovic, Pavčić, Prohazka, Ravnik in Škerjanc. Večino teh kompozicij je že izdala Glasbena Matica, kar je pa rokopisov, jih izda v kratkem. (K)

Pevsko društvo »Slavia« Vič-Glince vabi vse prijatelje petja na svoj koncert, ki se vrši v nedeljo dne 9. t. m. ob pol 8. uri zvečer v ljudskem domu na Viču. Med pevskimi točkami se nahaja tudi pred kratkim od neznanega skladatelja zložena pesem »Soči«. (K)

»Klaverjeva družba v Ljubljani« prosi vse one naročnike, kateri še niso razpečali vseh koledarjev, da jih pošljejo čimpreje nazaj, ker so popolnoma pošli in jih za nova naročila nujno rabi.

Božična igra »Betlehem« na odru Rokodelskega doma. Zanesljivo znamenje, po katerem moramo presoditi vrednost kake igre, je gotovo to, da ugaja izobraženemu in preprostemu občinstvu in da jo radi vidimo večkrat na odru. Tak uspeh je imela božična igra »Betlehem«, ki jo je 6. t. m. že v drugič vpriporilo kat. društvo rokodelskih pomočnikov. V pestrjih slikah so nam vrli igralci podali razvoj dogodkov pred Odrašenikovim rojstvom v Rimu in v Palestini. — Imen posameznih igralcev ne bomo navajali, reči pa moramo, da so se prav tako starejši, žs dobroznani igralci Rokodelskega doma, kakor tudi mlajše moči pošteno potrudili, da so igrali svoje vloge prav gladko in primerno resni in vzvišeni vsebini lepe igre. Tudi druge točke, ki so bile na sporedu prireditve, kot petje družstvenega pevskega zbora in tenorske samospoje, ki jih je pel g. Avg. Jeločnik, je sprejel občinstvo z velikim odobravanjem in pohvalo. Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov nam je z letošnjo božično igro napravilo veliko pravega veselja in le želiti je, da bi take igre prišle še večkrat na oder.

Prosveta.

pr Cvrček za pečjo. Božična pripovedka v treh dejanjih. Po Charlesu Dickensu dramatiziral Lovodice de Francesmil. Prevel Ivo Šorli. Glasba J. Massefeta. — Režiser O. Šest. Proti dramatičijam imamo upravičene predsodke, ker večidel nobena ni posrečena, iz čisto na-

ravnega vzroka: kar v bistvu ni za oder rojeno, je na odru nesrečno. Tu pa smo enkrat pozabili na dramatizacijo, pa tudi na dramo, ker stvar ni nič več in nič manj kot zgolj literarna pripovedka solidne veljave, kjer naivnost deli čednosti in grehovi pravico in je njen zadnji namen harmonija etičnih vrednot v malem svetu in ozkem razmahu, ki pa potrebe večkrat najtanjšo žilico čustev, ne s sunkom orkana, temveč z večšo pčtezo, s humorjem, ki je prost dovpliva in s solzavostjo, ki je vse prej kot povabrana poetična nepotentnost, temveč kvečjemu zlata naivnost poeta-otroka. Veselo-dobrohotna poezija te vrste je tako samobitna in pristna, da ima v sebi stalno toplino, dočim utrinki modernega humorja pretelegajo usta in ne prodro do srca. Koliko je v ti dramatični obdelavi čistega Dickensa, tu ni mogoče ugotoviti, eno čutimo, na odru je srečno in učinkuje. Zato je tudi nam Caleb v osebi g. Kralja razrahljal srce in Dotka kljub malo trdokori poosebljenosti pripravila v nas mehko razpolozenje. Sicer pa se ni mogoče ubraniti vtisu, da je ta igra le bolj mimogrede prišla na oder, kakor da bi stvari, ki ne kriče po ambicioznosti, z lahkoto odpravili — ko se ravno tu začne marsikaj za občinstvo in igralce.

Fr. K.
pr K gostovanju »Umetniškega gledališča« v Ljubljani. Prvi večer, dne 11. januarja 1921 »Strček Vanja«, prizori iz selskega življenja v štirih slikah. Spisal Anton Pavlovič Čehov. S to dramo, ki je delu našega občinstva že znana, je doseglo »Umetniško gledališče« tudi v inozemstvu, zlasti v Berlinu, v Pragi in na Dunaju, kjer je gostovalo leta 1906., velike uspehe. — Drugi večer, dne 12. januarja 1921 »Jesenske goslic Surgučeva, »Umetniško gledališče« je vpriporilo to dramo v sezoni 1914-15. Nalo so jo prevzela vsa večja ruska gledališča. — Tretji večer, dne 13. januarja 1921 Literarno umetniški večer. Spored: I. del: Inscenirane povesti: A. P. Čehova »Dobri koneci«, »Pozabili« in »Kirurgija«. — II. del: Scena iz tragedije »Smrt Ivana Koznegrca«, izjava V. I. Kečalov in in-scenirana povest Maupassanta »Pristanec«. — III. del: Komedija Jacka Londona »Nervavna ženska«, pesmi Aleksandra Puškina (recitira O. L. Knipper-Cehova), in govora Bruta in Antonija v Shakespeareovi tragediji »Julij Cezar« (recitira V. L. Kačalov).

pr Januarska številka »Slovenskega Učitelja« izide nekoliko kasneje, ker je dosedanji urednik odločil uredništvo. Po sklepu občnega zbora Slomškove zveze urejuje list literarni odsek, ki je poveril glavne uredniške posle tov. Fort. Lužarju, ki mora sklicavati redne seje imenovanega odseka. Celetna naročnina stane za nečlane 50 K, za člane pa s članarino 120 K, ki se lahko plačajo v obrokih. Ako bo izhajala še posebna priloga vsakega prvega, bo treba članom doplačati še 100 K. (K)

Vestnik S. K. S. Z.

Poučen tečaj v Kamniku. Dekanijski odbor SKSZ v Kamniku pripravila velik poučen tečaj za fante iz cele dekanije. Vršil se bo v dneh 24, 25. in 26. tega meseca. Predavanja bodo deloma strokovne, deloma načelne in organizatorične vsebine. Govorniki bodo iz Ljubljane in iz kamniškega okraja. Na sporedu so tudi skioptične slike, gledališka predstava in petje narodnih pesmi. Te dni bodo dobila vsa naša društva in fantovski odseki pa tudi posamezne vplivne osebe podoben načrt in navodila glede nameravanega tečaja. Prosimo vse, katerih se količkaj tiče ta dobra stvar, da se takoj lotijo živahne agitacije od osebe do osebe in privedejo tiste dni veliko število naših fantov v Kamnik. Vse podrobnosti slede z okrožnicami. Na delo za vsestransko izobrazbo naših fantov! — Predsednik.

Turistika in sport.

S. K. »HARJA« objavlja »Clani nogometne sekcije, ki so dobili v uporabo klubovo opremo (čevlje, hlačke itd.), jo imajo v dobrem stanju oddati v četrtek 13. t. m. ob 19. uri v sobi Sportne zveze v Narodnem domu klubovem gospodarju. (K)

Vremensko poročilo iz Trziča z dne 6. t. m.: Zjutraj ob 7: — 4° C, vreme jasno, sankalisiče dobro uporabno (ljubeljsko se urejuje), saninec in smuka ugodna, višina snega 56 cm.

Vremensko poročilo iz Bohinja dne 8. jan. t. l. Ob 8. uri: + 1°C, barometer 737 se dviga, mraz zopet pritiska, snega 53 cm, smuka in saninec prav ugodna. Sankalisiče je popolnoma popravljeno, nasipi idealno izvršeni. Udeležba tečaja je precej velika; sedaj je 22 udeležencev, med njimi 12 dam.

Sodišče in policija.

s Stara grečnica. V nekem hotelu je policija aretirala žensko, ki se je zglasila za Marijo Rozman. Gospod revirni nadzornik Habe je pa dognal, da so njegovi organi prijeli že 17krat predkaznovano Marijano Koretičovo, ki že od leta 1906 sem ne sme bivati v Ljubljani. Povedala je tudi, da je služila pod naročajnim imenom Marija Rozman.

s Lep uspeh ljubljanske policije. Organom III. kriminalnega oddelka gg. Ivanu Obedu in Ljudevitu Maroltu se je posrečilo izslediti in aretirati več članov zelo nevarne zločinske vlomilske družbe, katera je izvedla več vlomov.

s Kupčije z ukradeno kravo. Viktor Pirjevec, Miha Černe in Ivan Hustl so, kakor pravijo, v noči od 26. na 27. oktobra

kupili 84 kg kave, o kateri se je dognalo, da je bila ukradena. Kavo so prodali po 40 K kilogram Mariji Ambrož. Zaradi nakupa sumljivega blaga so se zagovarjali pri okrajnem sodišču, kjer so bili obsojeni prvi trije na 320 K globe, katera kaznen je sprejela v 32 dni zaporu, katera kaznen je pa prestana, ker so bili v preiskovalnem zaporu od 1. novembra do 3.

decembra l. l.; Marija Ambrož pa je bila obsojena na 900 K globe, oziroma v slučaju neizterljivosti na 90 dni zaporu.

s Pretep v Vodica. Bratje France, Lojze in Lovro Perne iz Repenj so v Vodica pošteno pretepli Kreša. Hudi bratje so se zagovarjali pred kazenskim senatom dež. sodišča v Ljubljani, ki je obsodil Franceta in Lojzeta na 2 meseca, Lov-

rota pa na 3 mesece ječe. »Protestiramo!« so klicali vsi trije obsojenci, ki so žele utihniti, ko jim je predsednik senata grozil, da jih bo discipliniral, ako ne bodo tiho.

Lokomobila „Lanz“ 25 HP je naprodaj. Naslov pove uprava tega lista pod štev. 59.

Spalne sobe
lepo izdelane iz trdega in mehkega lesa, kakor tudi kuhinjsko ali posamezno pohištvo gotovo ali po naročilu pri mizarškem mojstru
IVAN PAITZ
Maribor, Pod mostom 14.

Novootvorjena
tvrdka za izdelavo cementne strešne opeke se svojim cenjenim odjemalcem najtopleje priporoča, ter javlja, da ima v zalogi večjo količino najboljše kvalitete opek po najnižjih dnevni cenah.
Z velespoštovanjem
Ivan Sever
Vič št. 38 pri Ljubljani.

ŠTAMPILJE
GRAVEUR
ANT. ČERNE
LJUBLJANA
DVORNI TRG 1
Katalog franko

Telefon štev. 228. Račun čekovnega urada v Ljubljani štev. 647.
Ljudska posojilnica
v LJUBLJANI, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 6.
Obrestuje hranilne vloge in vloge v tekočem računu po čistih
3%
Ljudska posojilnica v Ljubljani je največja slovenska posojilnica, in je imela koncem decembra 1920 62 milijonov vlog in nad K 1.100.000.— rezervnih zakladov. — Posojila se dovoljujejo na osebni kredit (proti menici), na hipoteke in v tekočem računu.
Zahtevajte položnice Ljudske posojilnice.

Isče se Mihael Tau, ki se je nahajal v bolnišnici v Kandiji pri Novem Mestu in je odšel ven začetkom aprila m. l. Prosim, da se oglasi osebno ali pisмено pri Franc Štainer, posestnik v Stobu št. 7, p. Domžale.

Proda se troje perzijskih (ena nova in dve starinski), troje pirotskih preprog, medved kot preproga, velik kovčeg (Rohrplatten), turški stol, Adamič, Pred Škofijo št. 9. II. nadstropje.

Lovska pisca (brak) se je dne 5. januarja 1920 zatekla. — Sliši na ime „Flora“, je belo-črno-lisaste barve in je odšla najbrže proti jezici ali Crnučam. Kdor bi se te pisce polastil, bodem proti njemu sodniško postopal. Proti nagradi se odda pri A. Praunseis, Dunajska cesta št. 66 poleg artiljerijske vojašnice.

Rodbinski landauer rabljen, dobro ohranjen se ceno proda. — Vinska veletrgovina Anton Cerovaz, Bruck ob Muri.

V strojno in elektrotehnično stroko spadajoča dela (proračune, načrte itd.) izvršuje Ing. Petrovicz, Ljubljana, Celovška cesta 66.

Lepo posestvo
v krásni zdravi legi, skupno pet oralov, dobra rodovitna zemlja, njive, travniki, sadonosnik, gozd, hiša, gospodarsko poslopje, od železniške postaje 15 minut oddaljeno proda Karolina Artman, Sv. Jur ob južni železnici, Slovenija.

Hitrotekoče polnojarmerike
450, 600 i 750 mm
dobavljata takoj
WODAK & PESCHA
WIEN VII/1.
Sternwartestr. 25.
Telef. 94070.

Prememba vseh sistemov
aparatorov za sodavico
kompletne naprave, vsi dodatki za izdelovanje sodavice in pokalic
najboljše in najkulantnejše po tvrdki
Benno GRÜNBERGER, Wien,
18. Bez Kreuzgasse 35.

Dražbeni oklic.
V sredo 19. januarja 1921 ob 10. uri dopoldne se bo v mežnariji v Nevijah pri Kamniku iz cerkvene gozdne parcele „Uženberk“ v Olševku pri Nevijah potom javne dražbe prodala večja množina

stoječega lesa
in sicer približno 70 m³ smrek, jelk in borovcev, 17 m³ hrastov in 100 m³ bukev (za drva).
Vabijo se trgovci, ki naj si do omenjenega dne blagovoljno ogledati imenovano gozdno parcelo.

Cerkveno predstojništvo Nevije pri Kamniku, dne 5. januarja 1921.

L. MIKUS
Ljubljana, Mesni trg št. 15
priporoča svojo zalogo
dežnikov in solmenikov
ter sprehajalnih palic.
Popravila se izvršujejo
točno in solidno.

Strojnika
veščega pri motorju na sesalni plin, parnem stroju, elektriki in mlinu ter žganje-kuhi, išče ravnateljstvo nadbiskupskih posestev v Zagrebu, Viaska ulica 75. Reflektantje naj se obrnejo na ta naslov in naj označijo zahtevano plače ter predložijo opis svojega dosedanjega službovanja.

Stavbeno podjetje
Josip Mozetič
Ljubljana, Poljanska 47.
izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela, prevzema tudi akordna dela.
Cene solidne!

Kontoristinja,
s prakso, večta slovenske in nemške stenografije ter strojepisja, zanesljiva moč, se sprejme pri tvrdki RNT, KRISPER, GLAVNI TRG. — Pismene ponudbe naj se osebno prinesejo s seboj.

KADILCI!
Priporoča se Vam najboljša in najzdravejša vrsta cigaretne papirja
„GOLUB“
„RAILY“
„JARAC“
„FADILET“
„SELAM“
proizvod domače tvornice cigaret-papirja.
Zagreb
Maksimirska c. 10. Telefon 9-56.

Pozor trgovci s klobuki!
Vsakovrstne klobuke od 180 K naprej ima v veliki zalogi in tudi lepe velour-klobuke
FRANC CERAR, tovarnar v Stobu
pošta Domžale. Tovarna je 7 minut od postaje Domžale oddaljena. Cene primerno nizke, postrežba točna.

Inženjer Dr. Miroslav Kasal
oblastveno poverjeni
stavbni inženjer
Ljubljana,
Hilserjeva ulica št. 7.
Specialno stavbeno podjetje
za betonske, železobetonske
in vodne zgradbe.
Izraba vodnih sil.

Kavarna, slašči-čarna in pekarija J. Zalaznik
naznanja p. n. občinstvu in svojim gostom, da ima vsak dan svež kruh in drugo fino pecivo ter raznovrstne slaščice, kakor v predvojnem času.
Zagotavlja je točno postrežbo, se za mnogobrojen obisk vladno priporočta
Jakob Zalaznik.

KERDIĆ D. D. veletrgovina gospodarskih potrebščin in proizvodov.
Preradovičeva ulica br. 16. **ZAGREB**
Dion. glavnica: K 10.000.000. Telef. 15-25. Podružnica: TOVARNIK.
Glavno zastopstvo za Jugoslavijo patentiranih
„CYCLON“ čistilnic
za žito (vetrenjača) na propeler, najbolj dovršene čistilnice, koje imajo sortirajo, čistijo in vetre vse vrste žita.
S svojo enostavno in solidno izvršitvijo in lagodnim pogonom nadkrijujejo vse dosedanje sestave. — Izdelujejo se v dveh velikostih z 8 odnosno 11 sitl.
Na zahtevo pošljemo kataloge in cenike.
„CYCLON“ čistilnica je najboljša in najcenejša čistilnica sedanosti!
Iščejo se zastopniki!

Tovarna JOS. REICH
Ljubljana, Poljanski nasip 4. Podružnica: Selenburgova ul. 4.
PODRUŽNICE: **MARIBOR** Gosposka ul. 38. **NOVO MESTO** Glavni trg. **KOČEVJE** št. 39.
Barva vsakovrstno blago.
Kemično čisti obleke.
Svetlolika ovratnike, za-pestnice in srajce.

TVORNICI KEKSOV, PREPECENCEV, OBLATOV IN VEFELJNOV
V. BIZJAK IN DRUG priporoča svoje
ROGAŠKA SLATINA fine izdelke.

Raznovrstno manufakturno blago po najnižjih cenah
Josip Ravnikar, Ljubljana
Kolodvorska ul. 26, vhod skozi vežo

Vzajemna zavarovalnica
v Ljubljani, Dunajska cesta št. 17.
Sprejema v zavarovanje:
1. Proti požaru.
2. Zvonove proti razpokam in prelomu.
3. Sprejema v novoustanovljenem življenjskem oddelku zavarovanja.
Skupno premagamo skupne težave! Svoji k svojim!

Pozor! Dospela je velika pošiljatev raznih gumbov, igel, modnih stvari, vezenin, finih žlic, rimčic za čevlje, zapon, toaletnih stvari, čevljarskih potrebščin in orodja itd. Za obilen obisk se priporoča tvrdka
Jos. Petelinc, Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7.
Najnižje cene na drobno in na debelo

Brez posebnega obvestila. 83

Potrti globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naša iskrenoljubljena soproga, mati, stara mati in tašča, gospa
Marija Toman
soproga kamnoseškega mojstra
danes, dne 8. t. m. ob 8. uri zjutraj po kratki, mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere mirno preminula.
Pogreb nepozabne pokojnice bo v ponedeljek, dne 10. t. m. ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti, Resljeva cesta št. 30 na pokopališče v Štepanjovas.
V Ljubljani, dne 8. januarja 1921.
Žalujoča rodbina Feliks Toman in vsi ostali sorodniki.

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA D. D.
V LJUBLJANI
posluje začasno v prostorih Zadrúžne zveze, Dunajska c. 38/1.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja tuje valute in devize, sprejema vloge v tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji.
Pooblaščen prodajalec srečk Državne Razredne Loterije.
Izplačuje svojim klientom vsak znesek brez odpovedi v gotovini.